

naar Talen er om et meget stort industrielt Etablissement, og der vil man jo — deri mener jeg, at det ærede Medlem er enig med mig — ingenlunde nogen Sinde forlange, at store Udvidelser af en Fabrik, f. Eks. store ny Bygeforetagender skulle kunne afholdes af det paagældende Aars Drift; men heller ikke Anskaffelse af ny Maskiner er det under saadanne Forhold berettiget at forlange afholdt af Aarets Driftsindtægter, medmindre de paagældende ny Maskiner anskaffes for at erstatte ældre og altsaa ikke repræsentere en Udvidelse af den bestaaende Virksomhed. Alene om de Udgifter paa Statsbanernes Budget, der svare til saadanne Udgifter, som i en saadan industriell Virksomhed afholdes for at erstatte ældre Maskiner, altsaa de Udgifter, der afholdes for at erstatte rullende Materiel, som ikke længer er brugeligt, men maa erstattes med nyt, alene om dem gælder det, at de bør afholdes af Statsbanernes aarlige Driftsindtægter. Men det vil da ses, at i denne Henseende opfylder virkelig det foreliggende Budget. de Forordninger, jeg mener, man er berettiget til at stille i den Retning, thi det Overskud af 3 Mill. Kr., som Statsbanerne kalkulere i Henhold til det forelagte Finanslovsforslag, er i Virkeligheden ført til Indtægt paa § 3. 3. efter at et Beløb af 2,770,000 Kr. til rullende Materiel er afholdt af Aarets Driftsindtægter paa § 6. I. a. 3. C. Det er altsaa en meget betydelig Fornyelse af Materiellet, for næsten $2\frac{3}{4}$ Mill., som Driften i Virkeligheden vil komme til at afholde, og først efter at denne Udgift er afholdt, er det, at der fremkommer et Overskud paa 3 Mill. Kr. Hvis man med andre Ord havde ført det hele Materiel op paa § 27, vilde Overskuddet være blevet fordoblet. Jeg tror, at man ikke har Ret i at sige, at de danske Statsbaner slet ikke give noget Overskud, men jeg tror, man har Ret i at forlange, at der bliver opstillet en Balancekonto for de danske Statsbaner, for at man kan se, hvilket Beløb det er, der i Virkeligheden kan fordres forrentet, og for at man til enhver Tid kan se, hvorledes dette Aktiv i Virkeligheden stiller sig. Jeg mener, at den Kommission, som for nærværende Tid er beskæftiget med Undersøgelser om Statsbanedriften, vil komme til det Resultat, at det overmaade ugunstige Driftsjaar i Fjor alligevel har givet et Overskud af $1\frac{1}{2}$ pCt. — tidligere var det $1\frac{1}{2}$ a 2 pCt.

Men saa har det ærede Medlem for Odense selvfølgelig Ret i, at der i de senere Aar gentagne Gange er forlangt

store Bevillinger til Driftsmateriel, men Sagen er den, at Materiellets Forøgelse ikke har holdt Skridt med Trafikkens Vækst i en lang Aarrække, og jeg ønskede gerne at oplyse dette med et Par Tal, fordi det forekommer mig, at de ere meget illustrerende i saa Henseende. Forholdet er det, at den 31te Marts 1889 var, naar vi tage Materielbestanden, Toglokomotivernes Antal 210, men 31te Marts 1899 var Antallet 325. Det repræsenterer en Forøgelse af Lokomotivernes Antal af 54,7 pCt. Tage vi Pladserne i Personvognene, saa var Antallet den 31te Marts 1889 32,882, men 31te Marts 1899 var det 46,330. Det er en Forøgelse af 40,8 pCt. Tage vi endelig Godsvoggenes Bæreevne, som jo ogsaa er en Maalestok for Materiellets Størrelse, havde vi den Gang 32,082 Tons, medens vi 31te Marts 1899 havde 51,090 Tons. Det er en Forøgelse af 59,2 pCt. Det er altsaa Beholdningen. Men se vi nu hen til Trafikken, finde vi, at den 31te Marts 1889 viste Regnskabet 271,098,000 Personkilometer, men 31te Marts 1899 521,994,000 Personkilometer. Det er en Vækst i Trafikken af 92,6 pCt. Og tage vi Togkilometerne, havde vi den 31te Marts 1889 107,417,000 Togkilometer og 31te Marts 1899 245,944,000 Togkilometer. Det er en Tilvækst af 128,8 pCt., og denne Stigning af Trafikken vedvarer uafbrudt. Medens altsaa Beholdningen af Lokomotiver, Antallet af Pladser og Godsvoggenes Bæreevne er steget med mellem 40 og 60 pCt., er Persontrafikken stegen med 100 pCt. Som Følge deraf forekommer det mig ret rimeligt, at der har maattet ske en Forøgelse af Materiellet, som er saa betydelig, som det ganske vist maa indrømmes det ærede Medlem, at den har været. Jeg er af den Mening, at vore Takster ere for lave, og jeg er af den Anskuelse, at man efter kortere eller længere Tids Forløb maa komme til at sætte dem noget op, og dermed vil ogsaa efter min Mening hele Misæren ved Jærnbaneregnskabet forsvinde. Men jeg er ikke af den samme Mening som det ærede Medlem, naar han udtalte, at vore Togtakster ere $\frac{1}{3}$ af eller i alt Fald under Halvdelen af, hvad de ere andre Steder. Jeg mener, at Taksterne gennemgaaende maa siges at være $\frac{1}{3}$ eller 33 pCt. lavere, end de ere i Nabolandene. Men ogsaa dette vil jo repræsentere en saa stor Sum, at hvis den kunde indvindes, vilde der ogsaa være indvundet meget betydelige Beløb, svarende til de Beløb, som vi ere nødsagede til at anvende paa Udvidelse af Materiellet. I